

Fundació Joan Miró

**Centre d'Estudis
d'Art Contemporani
Parc de Montjuïc
08038 Barcelona**

**Tel. 34-934 439 470
Fax 34-933 298 609
www.bcn.fjmiro.es
fjmiro@bcn.fjmiro.es**

Biblioteca personal de Joan Miró

Ampliació del fons documental de la Fundació Joan Miró

La Fundació Joan Miró incorpora al seu fons documental la biblioteca personal de Joan Miró.

Presentació a la premsa: 9 d'octubre, a les 12:30h

Els hereus de Joan Miró han cedit en dipòsit la Biblioteca personal de Joan Miró, formada per un total de 1783 volums, a la Fundació Joan Miró de Barcelona. Miró fou un artista que sempre va destacar la importància fonamental de la relació entre lectura i activitat creadora. Aquests llibres permeten comprendre millor la natura exacta d'aquesta relació i per tant comprendre molt millor l'obra de Joan Miró.

Aquesta biblioteca que Joan Miró havia anat configurant al llarg de la seva vida i que conservà malgrat les guerres i els canvis de residència entre Barcelona, París, Mont-roig i Palma de Mallorca, va ser fragmentada per desig del mateix artista.

El 1975 quan es va inaugurar la Fundació Joan Miró de Barcelona, Joan Miró va donar a la biblioteca de la institució una part de la seva biblioteca personal com a fons inicial, com, per exemple, una selecció de monografies, catàlegs d'exposicions i revistes d'art.

A la seva mort els llibres que es trobaven a l'estudi construït per Josep Lluís Sert, 340 volums, van passar a formar part de la biblioteca de la Fundació Pilar i Joan Miró de Palma de Mallorca.

Finalment, la part més àmplia de la biblioteca va passar als seus hereus que, considerant l'interès que aquest fons té per als estudiosos de l'obra mironiana, han disposat deixar-la en dipòsit a la Fundació Joan Miró.

La biblioteca personal de Joan Miró està formada principalment per obres de la literatura universal en català, en francès i en castellà, entre les que cal destacar els volums relacionats amb el món del surrealisme, molts d'ells dedicats pels autors, i a la teoria i crítica d'art, principalment dels anys 20 i 30. Aquest conjunt mostra la relació de Joan Miró amb els cercles intel·lectuals catalans de la primera meitat del segle XX i també amb el surrealisme parisenc, a més dels interessos personals de l'artista.

La biblioteca personal de Joan Miró, se situarà a l'arxiu de la Fundació, com a fons de reserva, i estarà només oberta als estudiosos de Miró. Això però, tothom podrà tenir accés al llistat de volums a través del catàleg informatitzat de la biblioteca. La Fundació treballa per tal que, en el futur, aquest catàleg es pugui consultar també des d'internet.

Per tal de continuar ampliant el fons documental de Joan Miró a la Fundació, també s'està treballant en la recopilació d'articles apareguts a diaris i revistes i sobre la correspondència entre Joan Miró i els seus coetanis.

Amb aquest dipòsit, que s'afegeix a l'arxiu d'esbossos, dibuixos, projectes i anotacions (prop de 10.000 obres) i a la col·lecció de llibres de bibliòfil, donats pel mateix artista en el moment de la creació del centre, la Fundació Joan Miró es consolida com a centre de referència internacional, probablement el més important, per als estudiosos de Joan Miró.

Biblioteca personal de Joan Miró

La Biblioteca personal de Joan Miró formada per un total de 1783 volums ha estat cedida en dipòsit per la família Miró a la Fundació Joan Miró de Barcelona.

Fotos 1

Foto 2

Miró va anar configurant aquesta biblioteca al llarg de la seva vida, amb llibres comprats o rebuts com a regal, i la va conservar malgrat les guerres i els continus moviments i canvis de residència entre Barcelona, París, Mont-roig i Palma de Mallorca.

La biblioteca va ser dividida en tres fons. El 1975, quan es crea la Fundació Joan Miró de Barcelona, Miró donà a la biblioteca d'aquest centre una important col·lecció de llibres, catàlegs d'exposicions i revistes sobre la seva obra, però també sobre obra d'artistes i moviments artístics, poètics o literaris que havien estat objecte del seu interès.

L'any 1981, amb la creació de la Fundació Pilar i Joan Miró de Palma de Mallorca, els llibres que es troben al taller, 340 volums, passen a formar part dels fons de la biblioteca de la institució, juntament amb els retalls de premsa recopilats per l'artista al llarg de la seva vida.

Finalment, després de la mort de l'artista, la part més àmplia de la seva biblioteca personal passà als seus hereus que ara la cedeixen en dipòsit a la Fundació Joan Miró de Barcelona.

La biblioteca personal de Joan Miró està composta principalment d'obres literàries escrites en català, en francès i en castellà i ens mostra la relació de Joan Miró amb els cercles intel·lectuals catalans de la primera meitat del segle XX i

amb els surrealistes parisencs, així com els interessos personals de l'artista, que denoten una predilecció pel romanticisme alemany i la poesia mística espanyola.

Aquesta biblioteca podria estructurar-se en tres grans blocs.

1.- Etapa de formació. (1912-1922).

Miró s'interessa per textos fonamentals de la literatura occidental, (Esquil, Molière, Ronsard, Goethe, Nietzsche, Baudelaire, Mallarmé, Apuleu, Sant Francesc d'Assís, Dant, Pascal, Tolstoi, Whitman, etc.,) escrits en francès o en català. Influxit probablement pels cercles artístics que es mouen entorn les galeries Dalmau de Barcelona comença també a sentir curiositat per la literatura francesa contemporània (Apollinaire, Picabia, etc) i pels textos teòrics d'art ("L'art en relació amb l'home etern i l'home que passa" de Torres-García, "La pintura francesa Moderna fins el Cubisme" de Joan Sacs, "Cubisme et Tradition" de Léonce Rosenberg, "Cubistes, Futuristes, Passeistes" de Gustave Coquiote, etc.,).

Foto 3

Els llibres d'aquest període estan caracteritzats perquè Miró acostuma a anotar el seu nom a les guardes del llibre i a marcar paràgrafs que troba interessants a l'interior, cercant probablement una forma de definició de la seva pròpia identitat.

Per exemple, a "Conversations de Goethe", d'Eckermann, Miró marca el següent:

"No digueu que la vida real manca d'interès poètic, car justament es prova que un és poeta quan té l'esperit de descobrir un aspecte interessant en un objecte vulgar"

Durant aquest primer període Miró utilitza alguns dels llibres de la seva biblioteca com a model per la pintura. Per exemple, a "Nord-sud", 1917 reproduueix "Conversations de Goethe", d'Eckermann, o a "Cavall, pipa i flor vermella", 1920, reproduueix una de les pàgines del llibre "Le Coq et l'Arlequin" de Cocteau amb un dibuix de Picasso.

Foto 4

Foto 5

2.- París, a partir de 1922 – 1923

Aquesta és una etapa marcada per la relació que Miró estableix a París amb el grup de la rue Blomet.

André Masson, que és veí seu, introdueix Miró en aquest grup de joves literats i escriptors de l'avantguarda francesa, que acostumaven a reunir-se al seu taller per parlar de literatura. Molts dels llibres que Miró té a la seva biblioteca són probablement fruit d'aquestes reunions. Esdevenir "pintor-poeta" és una de les màximes ambicions tant per Masson com per Miró.

(...) Masson siempre fue un gran lector y estaba lleno de ideas. Entre sus amigos estaban prácticamente todos los jóvenes poetas del momento. Los conocí a través de él. Y a través de ellos oí hablar sobre poesía. Los poetas que Masson me presentó me interesaron más que los pintores que había conocido en París. Me exaltaron las ideas nuevas que traían y especialmente la poesía que discutían. Me daba un atracón con ella durante la noche, principalmente poesía del estilo de Surmâle de Jarry (...)

[Entrevista amb James Johnson Sweeney. Partisan Review, 1948]

“(…) leíamos mucho en la calle Blomet. Salacrou, que vivía en el barrio y que ya escribía obras de teatro, leía y traducía poemas de Byron. Roland Tual, que escribía a escondidas y no publicaba, leía con una espléndida voz de actor. Limbour leía a Saint-Pol-Roux y a Jarry; recuerdo la fuerte impresión que le dejó la lectura de “Le Surmâle”. También leíamos a Rimbaud y a Lautréamont, a Dostoievski y a Nietzsche, de quien Masson y Leiris eran fanáticos.”

[Declaracions de Joan Miró. A Rowell, pàg.162]

En aquesta biblioteca també s’hi troben totes aquelles lectures recomanades per Breton, Éluard i Aragon, màxims representants del surrealisme. Com, per exemple: Lautréamont, Jarry, “Le Serpent à plumes”, de D.H. Lawrence, Lewis Carroll, “Gaspard de la Nuit”, de Aloysius Bertrand, Nerval, Baudelaire, Rimbaud y Mallarmé

Existeixen estudis crítics que fan referència a l’impacte que aquestes lectures van produir en la seva obra com es el cas de “Le Surmâle” de Jarry per a fer la Pintura “La Suma”, 1925, etc.

Foto 6

Però, tot i que Miró s’interessa sobretot per la poesia, també està molt pendent dels textos crítics que apareixen, sobre tot d’aquells escrits per Breton o Aragon. També hi trobem textos filosòfics o textos sobre Freud i la psicoanàlisi que els surrealistes suggerien.

Tot i que Breton i Aragon s’havien interessat molt aviat per la pintura de Joan Miró, aquest també havia estat objecte de les seves crítiques. Quan comença a treballar el *collage* les opinions canvien i en aquest sentit cal destacar la dedicatòria que Aragon li fa a la pàgina de títol de “La peinture au défi” on li escriu: “à Joan Miró / beau comme le goudron, pour qu’il invente / de plus en plus des machines à / faire râler le monde, son / ami” (a Joan Miró / bell com el quitrà, per

tal que inventi / cada vegada més màquines per / fer enfadar el món, el seu / amic)

Foto 6b

Foto 7

Miró no acostuma a ser molt explícit sobre les obres literàries que li interessin, però molts dels llibres d'aquesta etapa figuren en les pàgines dels quaderns de dibuixos que Joan Miró va donar a la Fundació l'any 1975 i 1976, en el moment de la seva creació i obertura. Miró acostumava a anotar els títols d'aquests llibres, suggerits probablement pels seus amics o per persones del cercle surrealista, i, en la majoria dels casos, tots aquells que apareixen ratllats són exemplars que Miró té a la seva biblioteca.

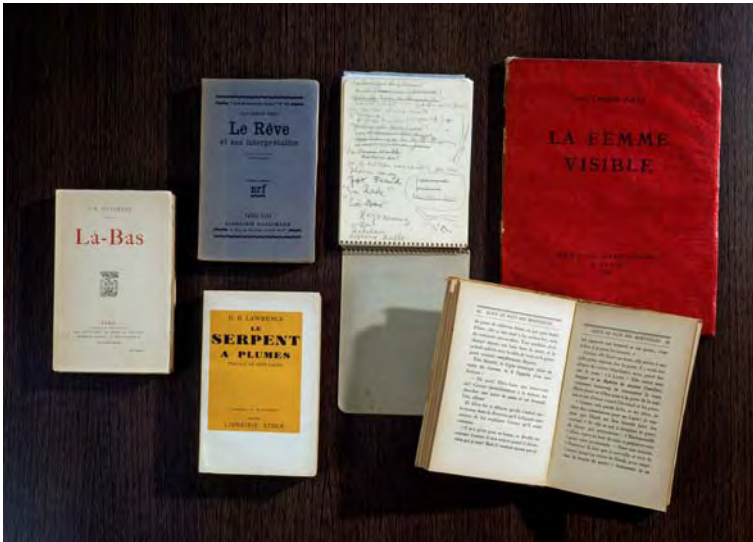

Foto 8

Foto 9

D'altres vegades, Miró escriu en els seus quaderns anotacions que fan referència als llibres que ha de llegir abans de començar a pintar una obra, com és el cas de "Faust et le second Faust" de Goethe, abans de fer "Daphnis et Chloé", o bé "La religion du Tourne-sol", dins de "Les réposoirs de la procession", de Saint-Pol-Roux, abans de fer l'obra "La Têmpete".

Foto 10

Foto 11

Al costat de les seves lectures franceses surrealistes, trobem també referències de la literatura antiga catalana i espanyola i de la mística cristiana, com Ramon Llull, Garcilaso de la Vega, Góngora, Lope de Vega, Sant Juan de la Cruz o Santa Teresa de Jesús.

Foto 12

El 1947 Francis Lee, en una entrevista que es publicarà a la revista "Possibilities", li pregunta

- ¿Le gusta leer Sr. Miró?
- Sí, pero sólo a ratos cortos, quince o treinta minutos cada vez, raramente más. ¿Mis favoritos? Los poetas, los poetas puros, Rimbaud, Jarry, Blake y los místicos.

En aquest període, Miró ja no subratlla els llibres que ha llegit tal i com fa en el període de formació. Ara, les lectures dels llibres provoquen en Miró una sèrie d'imatges que ja no poden ser considerades resultat d'una percepció de la realitat, sinó com una prova interior d'ell mateix a partir de l'experiència d'aquesta lectura. Per exemple, "Pagès català amb guitarra" de 1925, a partir de la lectura del conte d'Apollinaire *Que vlo-ve?*, dins de "L'Hérésiarque et Cie", o "Pintura" (La Suma) de 1925, a partir de la lectura de "Le Surmâle" d'Alfred Jarry.

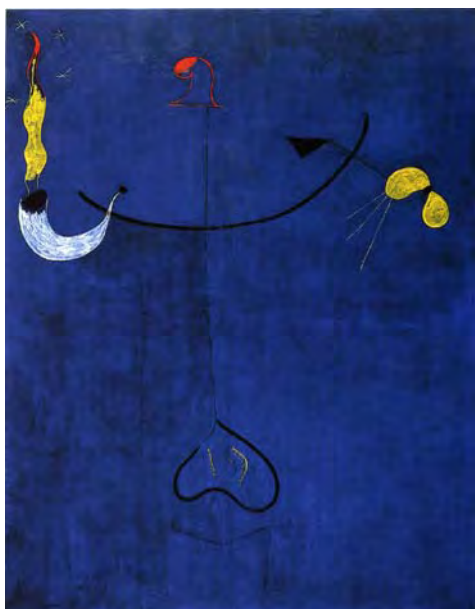

Foto 13

Al voltant dels anys quaranta, rellegeix llibres que havia il·lustrat en el passat i aprofita les pàgines en blanc per a dibuixar noves il·lustracions amb un nou llenguatge, com els gouaches que pinta a "Il était une petite pie", 1928, de Lise Hirtz, o "L'arbre des voyageurs", 1930 de Tristan Tzara.

Foto 13b

Foto 13c

3.- A partir de 1948.

Miró comença a treballar amb molta intensitat en la il·lustració de llibres de bibliòfil. Molts dels seus amics poetes, que va conèixer a París i amb els que conserva encara una bona amistat li demanen la seva col·laboració.

Foto 14

Els llibres que Miró conserva en la seva biblioteca posteriors a l'època de la guerra són de difícil classificació. Existeixen edicions de butxaca de llibres que posteriorment il·lustrarà.

Foto 15

Altres són llibres que no sempre responen als gustos de l'artista, donat que hi ha un nombre indeterminat de llibres "intonsos" (sense obrir), probablement regal d'amics i coneguts. Molts dels llibres d'aquest període estan dedicats.

Aquesta biblioteca, ubicada en un fons de reserva de la Fundació Joan Miró, estarà només oberta als estudiosos de Miró, però qualsevol persona podrà tenir accés a la llista dels volums que la conformen des del catàleg informatitzat de la biblioteca al seu contingut. En un futur aquest catàleg es podrà consultar a internet.

Des de la Fundació Joan Miró és treballa també per ampliar la documentació existent sobre Joan Miró amb la recopilació d'articles de diaris i revistes i de correspondència.

La Fundació Miró de Barcelona, que comptava ja amb un important arxiu d'esbossos, dibuixos, projectes i anotacions (prop de 10.000 obres), donats pel mateix artista en el moment de la creació del centre, és converteix sens dubte, amb la cessió d'aquesta biblioteca, en un centre de documentació de referència internacional per als estudiosos de Joan Miró. Si els esbossos, anotacions i dibuixos preparatoris resulten imprescindibles moltes vegades per a desxifrar l'obra de Joan Miró, avui la biblioteca complementa la documentació d'aquest fons tan important.

Conferències sobre biblioteques d'artistes

Amb motiu de l'ampliació del fons documental de Joan Miró, la Fundació ha convidat diversos especialistes per parlar sobre biblioteques d'artistes:

- dimarts, 9 d'octubre, a les 19:30

Els llibres de Bernini (en anglès)

Prof. Sarah McPhee, Emory University, Atlanta

Sarah McPhee, és professora del Departament d'Història de l'Art a la Emory University, Atlanta (EEUU). Especialista en Barroc italià, està molt interessada en la història del llibre i en les biografies d'artistes. És autora d'un llibre sobre els dibuixos de Filippo Juvarra i de *Bernini and The Bell Towers* (Yale University Press, 2002), que investiga la polèmica provocada pels problemes estructurals a les torres dissenyades per Bernini per a la basílica de Sant Pere del Vaticà. Actualment enllesteix un llibre sobre l'amant de Bernini i prepara una biografia cultural del mateix artista. També és Book Review Editor per al Journal of the Society of Architectural Historians.

- dimarts, 16 d'octubre, a les 19:30

Le Corbusier i els illots de paper. Presentació de la seva biblioteca personal (en francès)

Arnaud Dercelles, Centre de Recherches et de Documentation de la Fondation Le Corbusier, París

És especialista en la biblioteca personal de Le Corbusier, conservada a la Fondation Le Corbusier, a París.

- dimarts, 30 d'octubre, a les 19:30

Quan llegir és fer. Llibres i lectures de Joan Miró (en francès)

Prof. Rémi Labrusse, Université de Picardie, Amiens

Professor d'història de l'art contemporani a la Université de Picardie. S'ha dedicat sobretot a l'estudi de Matisse, del fauvisme, i de Joan Miró, amb títols publicats sobre tots tres temes. El 2004 va col·laborar en l'exposició de Miró "La naissance du monde", al Centre Pompidou de París. Està sobretot interessat en l'estudi de les relacions entre l'art occidental i l'art no-occidental a començaments del segle XX.

Auditori de la Fundació Joan Miró

Entrada gratuïta

Servei de traducció simultània

Imatges

Fotos 1 i 2

Foto 3

30

1

Provenance

Mrs. Malach, Barcelona.
 Pierre Matisse Gallery, New York.
 G. David Thompson, Pittsburgh.
 Galerie Maeght, Paris.

Exhibitions

1913. Barcelona, Galerías Dalmau, cat. no. 48.
 1962. Paris, Musée National d'Art Moderne, cat. no. 3.
 1964. London, The Tate Gallery - Zurich.
 Kunsthaus, cat. no. 9, repr. pl. 1c.
 1966. Tokyo, National Museum of Modern Art - Kyoto, National Museum of Modern Art, cat. no. 7, repr. p. 27 (col.).
 1968. Saint-Paul, Fondation Maeght, cat. no. 6, repr. (col.).
 Barcelona, Antic Hospital de la Santa Creu, cat. no. 3, repr. n. 19 (col.).

1974. Paris, Grand Palais, cat. no. 2, repr. p. 110.
 Humlebæk, Louisiana Museum, cat. no. 1.
 1978. Madrid, Museo Español de Arte Contemporáneo, cat. no. 5, repr. p. 34 (col.).
 Palma de Mallorca, Sa Llotja, cat. no. 5, repr. p. 48 (col.).
 1979. Florence, Orsanmichele, cat. no. 3, repr. (col.).
 1980. Mexico City, Museo de Arte Moderno, cat. no. 5, repr. p. 34 (col.).
 1981. Milan, Castello Sforzesco: "Mirò Milano", cat. repr. p. 49 (col.).
 1986. Villeneuve-d'Ascq, Musée d'Art Moderne, cat. no. 3, repr. (col.).
 1990. Saint-Paul, Fondation Maeght, cat. no. 2, repr. p. 21 (col.).
 1993. New York, The Museum of Modern Art, cat. no. 7, repr. p. 87 (col.).
 1997. Martigny, Fondation Pierre Gianadda: "Mirò, 'ceci est la couleur de mes rêves'", cat. no. 2.

Bibliography

J. Dupin, *Mirò*, Flammarion, Paris 1961, no. 28, p. 73 (col.).
 A. Crisci Pelliccer, *Mirò en su obra*, Editorial Labor, Barcelona 1970, no. 5, p. 27.
 J.J. Swerens, *Juan Mirò*, Polígrafa, Barcelona 1970, p. 10 (col.).
 M. Tapó, *Juan Mirò*, Fratelli Fabbri, Milan 1970, no. 4.
 G. Diehl, *Mirò*, Flammarion, Paris 1974, p. 9 (col.).
 A. Crisci, *Mirò-Mirall*, Polígrafa, Barcelona 1977, no. 18, p. 31 (col.).
 R.M. Mares, *Juan Mirò*, Polígrafa, Barcelona 1983, no. 9 (col.).
 G. Weelen, *Mirò*, Nouvelles Éditions Françaises, Paris 1984, no. 27, p. 23 (col.).
 A. Jouffroy, *Mirò*, Hazan, Paris 1987, p. 8 (col.).
 W. Erben, *Juan Mirò*, Benedikt Taschen, Cologne 1988, p. 14 (col.).
 G. Raillard, *Mirò*, Hazan, Paris 1989, p. 49 (col.).
 I. Dupin, *Mirò*, Flammarion, Paris 1993, no. 54, p. 54

ne sont; tout ce qui se passe sur la mer d'Orient, tout ce qui se rapporte à ces contrées est traité en maître. Mais ce ne sont là que de beaux passages; l'ensemble ne plaît à personne. Et cependant que de peines, que de forces ont été consumées! Il s'y est presque épuisé. Maintenant le voilà qui fait une tragédie! » Gœthe sourit et resta un instant à réfléchir. Je pris la parole, et dis qu'il me semblait que dans son journal *L'Art et l'Antiquité* il avait conseillé à Hagen de ne traiter que de petits sujets. « Certainement », répliqua Gœthe, mais est-ce que l'on fait ce que nous autres vieillards nous disons? Chacun croit qu'il doit connaître cela mieux que personne, et c'est ainsi que maint esprit se perit et que maint autre erre longtemps. Cependant le temps d'errer est passé; c'était à nous, vieillards, d'errer; à quoi aurais-je donc servi nos recherches et nos erreurs à nous tous, à vous, jeunes gens, vous voulez courir dans les mêmes routes. Alors nous n'avancerions jamais! On doit à nous, les anciens, nous pardonner l'erreur, car nous ne trouvons pas les chemins tracés; mais à qui vient plus tard dans le monde on demande davantage; il ne doit pas de nouveau se tromper et chercher; il doit mettre à profit le conseil des vieillards et tout de suite s'avancer sur la bonne voie. Ce n'est pas assez de faire des pas qui doivent un jour conduire au but, chaque pas doit être lui-même un but en même temps qu'il nous porte en avant.

« Méditez donc un peu ces paroles, et voyez ce que vous en pensez. Je ne suis pas, à vrai dire, inquiet sur vous; mais peut-être ce que je vous dis vous aidera-t-il à sortir rapidement d'une période dans laquelle vous ne devez pas inutilement vous attarder. Ainsi, comme je vous le dis, les petits sujets poétiques que chaque jour

vous présente, rendez-les dans leur fraîcheur, immédiatement, et il est certain que ce que vous ferez sera bon: chaque jour vous apportera une joie. Vous les publiez d'abord dans les *Almanachs*, dans les *Revue*s, mais ne vous conformez jamais à des idées étrangères, agissez toujours d'après votre inspiration propre.

« Le monde est si grand et si riche, la vie si variée, que jamais les sujets pour des poésies ne manquent. Mais toutes les poésies doivent être des poésies de circonstance, c'est-à-dire que c'est la réalité qui doit en avoir donné l'occasion et fourni le motif. Un sujet particulier prend un caractère général et poétique, précisément parce qu'il est traité par un poète. Toutes mes poésies sont des poésies de circonstance; c'est la vie réelle qui les a fait naître, c'est en elle qu'ils trouvent leur fonds et leur appui. Pour les poésies en l'air, je n'en fais aucun cas.

« Que l'on ne dise pas que l'intérêt poétique manque à la vie réelle, car justement on prouve que l'on est poète lorsqu'on a l'esprit de découvrir un aspect intéressant dans un objet vulgaire. La réalité donne le motif, les points principaux, en un mot l'embryon; mais c'est l'affaire du poète de faire sortir de là un ensemble plein de vie et de beauté. Vous connaissez Fūrstenberg, que l'on appelle le poète de nature. Il a fait un poème sur la culture du houblon; et il n'y a rien de plus joli. Je lui ai conseillé de faire des chansons d'ouvrier, et surtout des chansons de tisserand, et je suis persuadé qu'il réussira,

¹ On ne se trompera pas sur la note ajoutée que l'on doit donner ici à cette expression, elle indique un peu de son sans habileté. On trouve dans Gœthe lui-même une note faisant remarquer que *Poésies de circonstance* n'est pas tout à fait *Gedanken's Gedicht*.

* *Das Art et Antiquité*.

2

Foto 4

— 24 —

« L'Allemagne offre le type d'une démocratie intellectuelle, la France d'une monarchie.

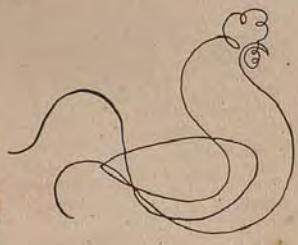
« Chez nous un jeune musicien rencontre tout de suite la lutte, c'est-à-dire le stimulant. En Allemagne, il trouve des oreilles. Plus elles sont longues plus elles écoutent. On l'adopte, on l'académise. Il est coulé.

« Il faut s'entendre sur le malentendu de « l'influence allemande ». La France, insouciance, avait ses poches remplies de graines et en laissait tomber autour d'elle ; l'Allemand ramassait les graines, les emportait en Allemagne, les plantait dans un terrain chimique d'où poussait un monstre fleur sans odeur. Quoi d'étonnant à ce que l'instinct maternel nous fit reconnaître la pauvre fleur abîmée et nous conseillât de lui rendre sa forme et son parfum véritables.

« L'Allemagne, qui ne connaît pas l'indigestion, répandait, éclairait les recherches obscures de nos jeunes artistes, puisque, disait-elle, la France conserva-

— 25 —

trice les laisse mourir de faim. Outre que cela est exact et normal, puisqu'il faut le temps qu'une patrie digère la nourriture nouvelle, la tentation allemande était dangereuse pour des jeunes hommes sans public. Leurs théories arrivaient donc chez nous par l'entremise allemande, et de plus, camouflées comme tout ce que l'Allemagne emprunte. Quoi de plus suspect au premier abord, avouons-le.

TRACE 1.

2

1

76
Le Cheval, la pipe et la fleur rouge
Horse, Pipe and Red Flower

1920
 Oil on canvas
 82.5 x 75 cm (32 1/8 x 29 1/8")
 Signed and dated lower right: *Miró / 1920*
 As the work has been refixed, the original back is no longer visible.
 Philadelphia, Philadelphia Museum of Art. Gift of Mr. and Mrs. C. Earle Miller.

1959. New York, The Museum of Modern Art, cat. no. 15.
 Los Angeles, The Los Angeles County Museum, cat. no. 14.
 1962. Paris, Musée National d'Art Moderne, cat. no. 16.
 1964. London, The Tate Gallery - Zurich, Kunsthau, cat. no. 25, repr. pl. 5c.
 1987. New York, The Solomon R. Guggenheim Museum, cat. no. 12, repr. p. 71 (col.).

1993. Barcelona, Fundació Joan Miró, cat. no. 42, repr. p. 152 (col.).
 New York, The Museum of Modern Art, cat. no. 18, repr. p. 102 (col.).

Bibliography
 Miró, *Miró*, The Quadrangle Press, New York 1948, pl. VII, p. 53.
 A. Casis-Pellicer, *Miró y la imaginación*, Omega, Barcelona 1949, no. 13.
 e. e. Cirlot, *Juan Miró*, Cobalto, Barcelona 1949, fig. 6.

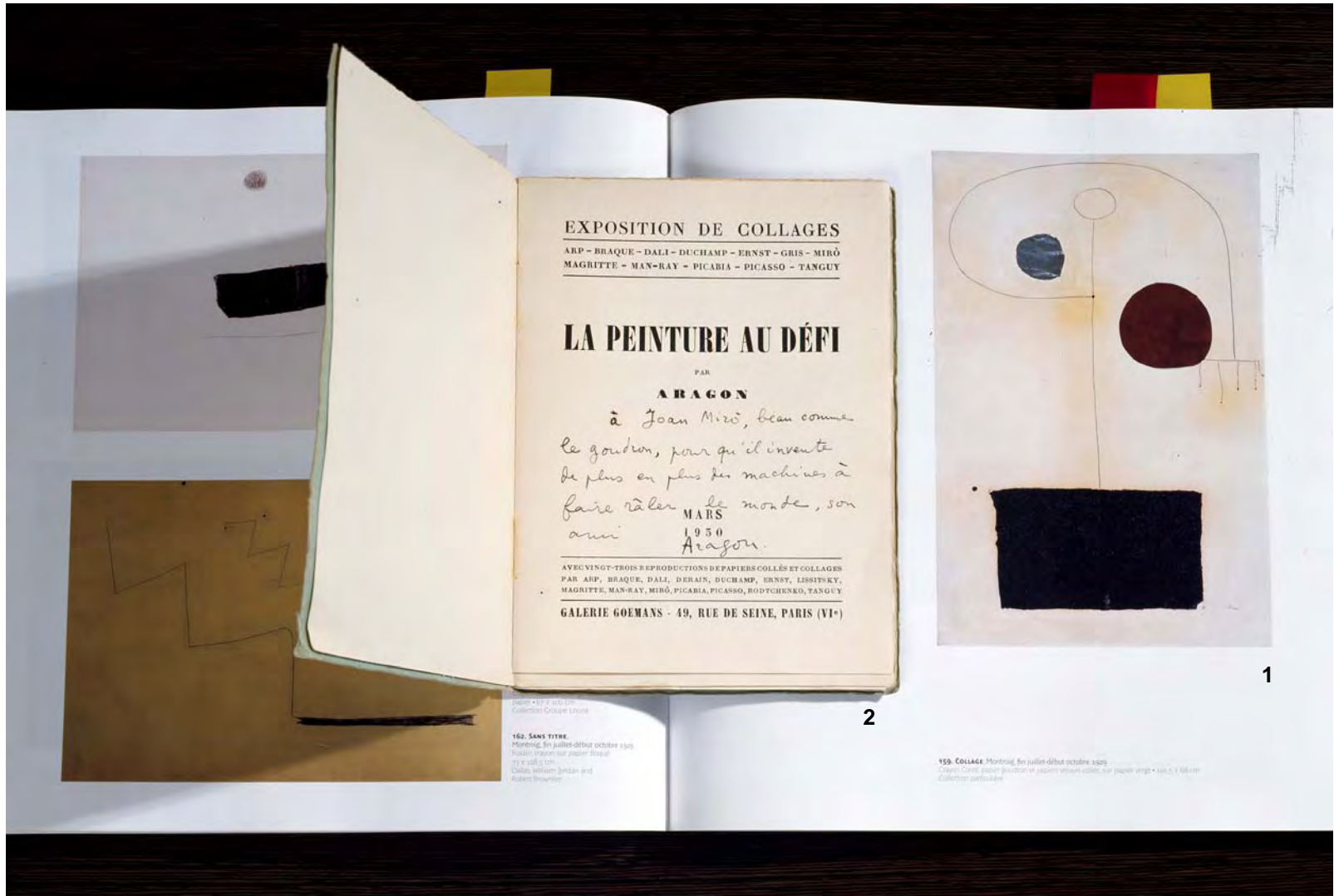
J. Peruchó, *Miró y Cataluña*, Polígrafa, Barcelona 1969, no. 24, p. 48 (col.).
 G. Weclon, *Miró*, Nouvelles Éditions Françaises, Paris 1984, no. 48, p. 43 (col.).
 R. Penrose, *Juan Miró*, Thames and Hudson, Paris 1990, no. 15, p. 26 (col.).
 J. Dupin, *Miró*, Flammarion, Paris 1993, no. 75, p. 78.
 J. Puyvet Miró, G. Lohse, *Miró. Le peintre aux deux*, Découvertes Gallimard, Paris 1995, p. 27 (col.).
 D. Giró-Miracle, *El vi de la terra. Joan Miró i el Camp de Tarragona*, Columna, Barcelona 1994, no. 54, p. 100 (col.).

ography
 tenberg, *Miró*, The Quadrangle Press, New York 1948, pl. VI, p. 32.
 2010, *Juan Miró*, Cobalto, Barcelona 1949, fig. 7.
 pin, *Miró*, Flammarion, Paris 1961, no. 69.
 11.
 andréf, *Miró*, Bibliothèque des Arts, Paris 1964, p. 12.
 ange a *Juan Miró*, Xe siècle, Paris 1972, p. 22.
 spin, *Miró*, Flammarion, Paris 1993, no. 80, p. 82.
 13).
 iraló-Miracle, *El vi de la terra. Joan Miró i el Camp de Tarragona*, Columna, Barcelona 1994, no. 53, p. 99.

Foto 5

Foto 6

EXPOSITION DE COLLAGES

ARP - BRAQUE - DALI - DUCHAMP - ERNST - GRIS - MIRÓ
MAGRITTE - MAN-RAY - PICABIA - PICASSO - TANGUY

LA PEINTURE AU DÉFI

PAR
ARAGON

à Joan Miró, beau comme
le goudron, pour qu'il invente
de plus en plus des machines à
faire râler le monde, son
ami MARS
1950
Aragon.

AVEC VINGT-TROIS REPRODUCTIONS DE PAPIERS COLLÉS ET COLLAGES
PAR ARP, BRAQUE, DALI, DERRAIN, DUCHAMP, ERNST, LISSITSKY,
MAGRITTE, MAN-RAY, MIRÓ, PICABIA, PICASSO, RODTCHENKO, TANGUY

GALERIE GOEMANS - 49, RUE DE SEINE, PARIS (VI*)

papier • 87 x 40 cm
Collection Groupe Liaise

142. SANS TITRE.
Montage, fin juillet-début octobre 1950.
Fusain, crayon sur papier blanc.
72 x 48,5 cm.
Cédés, William Sinding and
Robert Rauschenberg

159. Collage. Montage, fin juillet-début octobre 1950.
Crayon, fusain, papier glacé et papier blanc collés sur papier blanc • 104,5 x 144 cm.
Collection particulière

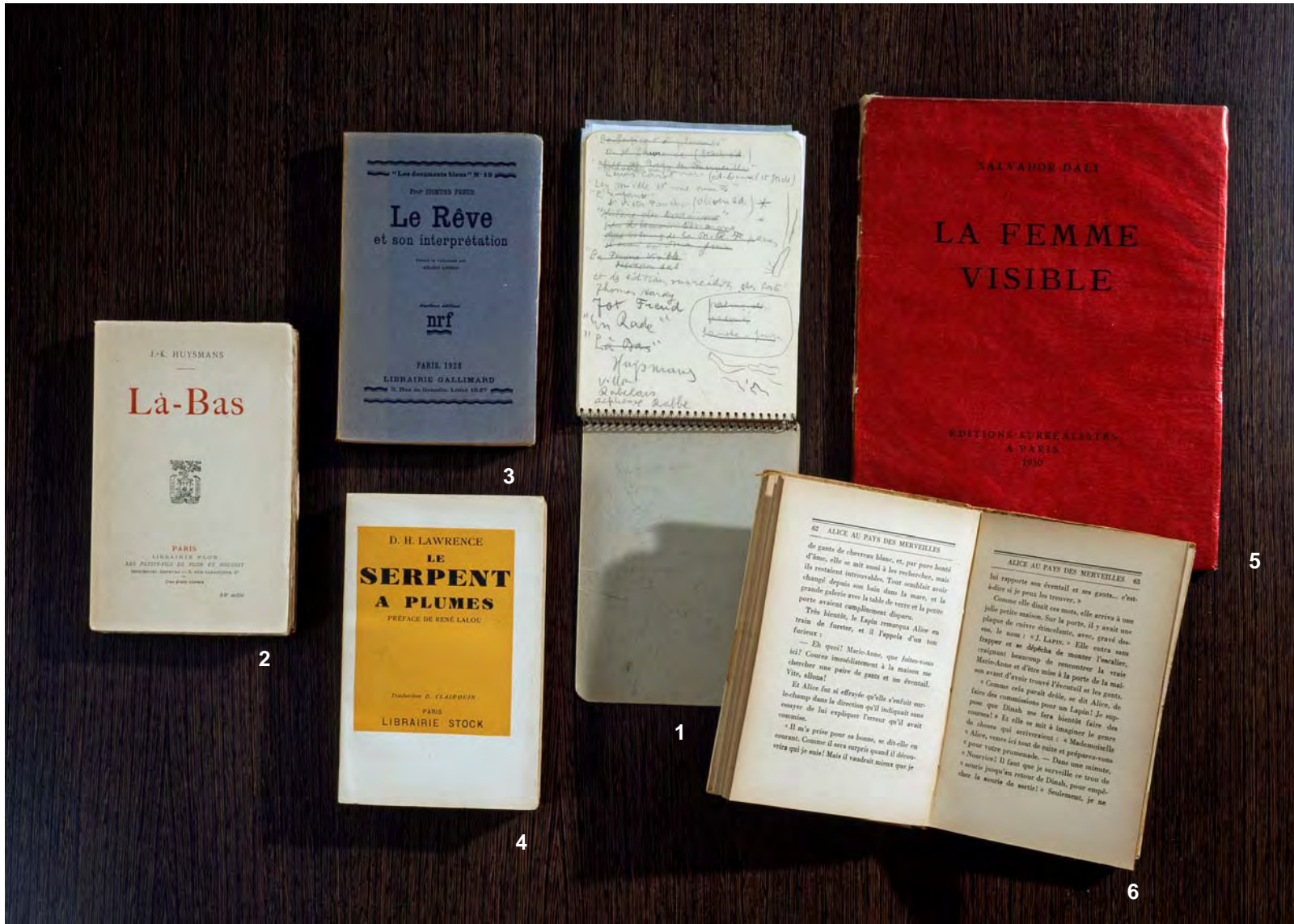
1

2

Foto 6b

Foto 7

J.-K. HUYSMANS
Là-Bas
PARIS
LIBRAIRIE PLON
205, PLACE-VIENNE DE PARIS ET BOULEVARD
MONTMARTRE (11e arr.) - 8, RUE LAFAYETTE ET
RUE DE LA HARPE

2

"Les Documents bleus" N° 19
Paul HUYSMANS
Le Rêve
et son interprétation
PARIS, 1923
LIBRAIRIE GALLIMARD
N° 25, Rue de l'Odéon, PARIS 6^e

3

D. H. LAWRENCE
LE SERPENT A PLUMES
PRÉFACE DE RENE LALOU
PARIS
LIBRAIRIE STOCK

4

Handwritten notes in French, including names like 'Huysmans', 'Bachelard', and 'Bachelard'. The notes are written in a cursive hand on a spiral-bound notebook.

1

SALVADOR DALÍ
LA FEMME VISIBLE
ÉDITIONS SURREALISTES
A PARIS
1930

5

62 ALICE AU PAYS DES MERVEILLES
de gants de chevreau blanc, et, par pure bonté
d'âme, elle se mit aussitôt à les rechercher, mais
ils restèrent introuvables. Tout voudrait avoir
grande pitié pour son loto dans le panier, et la
porte avaient complètement disparu.
Très bientôt, le Lapin remarqua Alice en
train de fureter, et il l'appela d'un ton
— Eh quoi! Marie-Anne, que faites-vous
ici? Cours immédiatement à la maison me
chercher une paire de gants et un éventail.
Vite, allez!
Et Alice fut si effrayée qu'elle s'enfuit sur-
le-champ dans la direction qu'il indiquait sans
essayer de lui expliquer l'erreur qu'il avait
commise.
« Il m'a prêté pour ce loto, se dit-elle en
courant. Comme il sera surpris quand il décou-
vrira qui je suis! Mais il voudrait mieux que je

ALICE AU PAYS DES MERVEILLES 63
lui rapporte son éventail et ses gants... c'est
à dire si je peux les trouver. »
Comme elle disait ces mots, elle arriva à une
petite maison. Sur la porte, il y avait une
plaque de cuivre étincelante, avec, gravé des-
sus, le nom : « J. LARX. » Elle entra sans
frapper et se dépêcha de remonter l'escalier.
Marie-Anne et d'être mise à la porte de la mai-
son.
« Comme cela paraît étrange et les gants,
faites des commissions pour un Lapin! Je sup-
pose que Diane me fera bientôt faire des
de choses qui arriveront! »
« Mademoiselle
« pour votre promenade. — Dans une minute,
« aussitôt jusqu'au retour de Diane, pour empê-
cher la soirée de partir! » Seulement, je ne

6

Foto 8

Foto 9

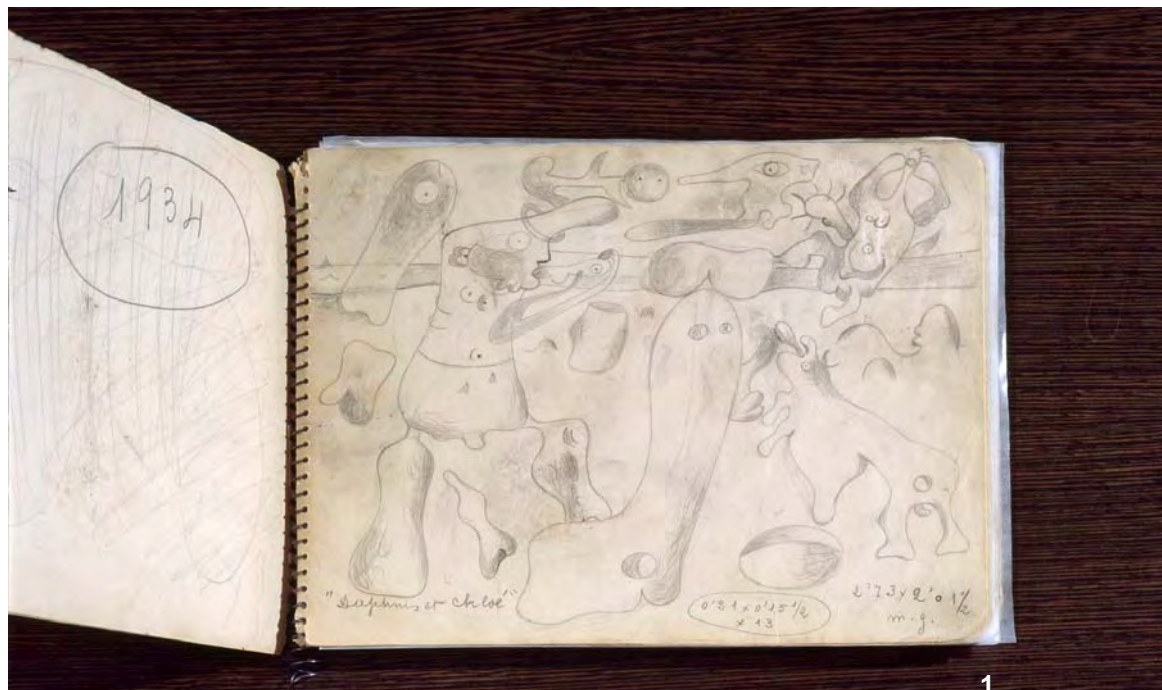
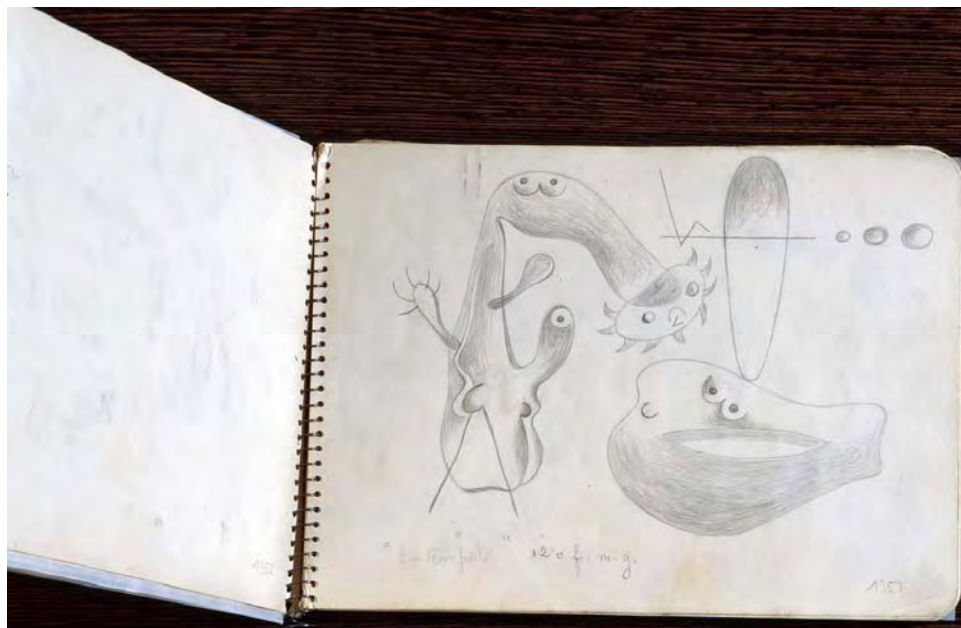
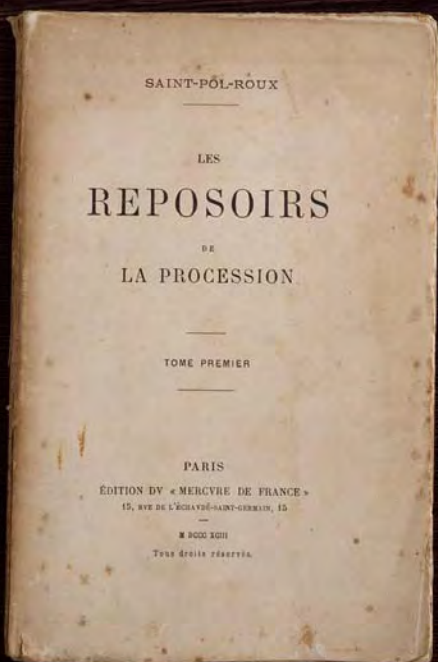

Foto 10

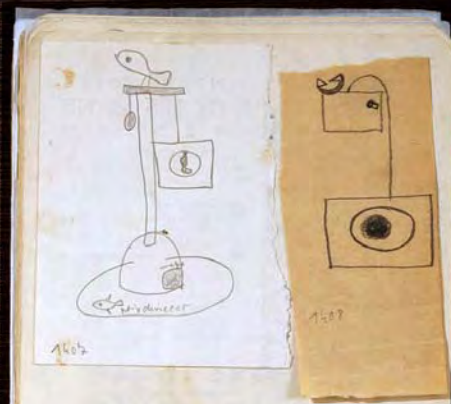

1

2

Foto 11

1905

1907

sonets de Petrarca
 para'lans de l'Vega
 G. G. P. P.
 L'art de m'è rojost
 (Cabrera d'el)
 Le Plaisance
 Charles P. P.
 (ed. P. nouvelle)
 Shelley
 Lope de Vega: La Loro
 Spere a
 para'lans
 m'è rojost
 L'impresora

S • ARTS

UN LLIBRE CADA DIA

"Doble agonia de Bécquer"

per BENJAMÍN JARAY
 (Pàtria catalana i hispano-americana del segle XIX. - Espasa-Cape)

La figura de Gustavo Adolfo Bécquer ha estat citada amb passió. Ha comptat el receptor i l'orgull més encisador. L'libre s'ha anat rebentant i el so de la seva poesia, calidíssima d'una època ja molt lluny de la nostra, s'aprecia d'algunes. Bécquer, el músic de les dactils, s'aprecia, ha comptat la figura que el vent havia inclinació; després de mort, i a una agra de distinció i a començar oblidat de les commemoracions la seva inspiració poètica començada de més, sense però, aquella parcialitat d'honor. Bécquer no el veia encarnat en poeta, algun crític havia trobat maliciosa la grandiositat, maliciosa altres, en canvi, i com a poeta compassiva compassiva que han de compassar una mica tardana, l'espargien en desconfiança. Bécquer fa a l'espera l'espera del romanticisme romàntic. La llum, el desolat, el mal, l'altre de més fort, en una caduca que l'ha la seva vida, els veuen d'inspiració. L'home que començar en tota una gran agonia i el dia i canvi de la inspiració. Bécquer és, per descomptat, un dels poemes de l'època romàntica. Tan se val que han seguit a ser fons de Miquel, amb el qual té alguna analogia; el que interessa és veure la particularitat dels seus versos que de ran tant de bé i tant de mal. La línia española, sempre vici, veu el mal en l'obra mateixa de l'home aquella inspiració única de Bécquer. La desconfiança harmoniosa dels seus canis són una balança i més altres poemes viden setones alguna cosa de mistic encis; els misticistes encara en el mistic, i solen ser a Catalunya, en la seva influència de tan intensa en un moment d'obscuretat del nostre poble. Després d'això, l'obra de la extracció i del d'una perspectiva arte d'impresió.

Benjamín Jaray sapia de donar direcció la col·lecció de Pàtria española i hispano-americana del segle XIX, un estudi del poeta sevillà. L'assaig es resumeix en: Quin menys de volubilitat, una guerra en intencions. L'obra de Bécquer comença a través de la diàlisi del Jaray, transparent. Els seus versos són vida espiritual d'un estudi de la sensació i d'altres moltes. El canvi del pensament de Jaray, per a par, la mediterrània recuperada i evolucionada, com una altra altra d'inspiració. Havia sol una versió més dedicada d'aquella assaig de Jaray.

Bécquer no és el poeta de la vida, sinó del delir i de la tristor; ha trobat "fines" són la seva mateixa vida. Jaray, en desconfiança, veu el canvi que Bécquer pot la inspiració de més compassiva començar d'un estudi de la vida del poeta mateix. El canvi del pensament de Jaray, per a par, la mediterrània recuperada i evolucionada, com una altra altra d'inspiració. Havia sol una versió més dedicada d'aquella assaig de Jaray.

J. M. MIQUEL I VERGES

Foto 12

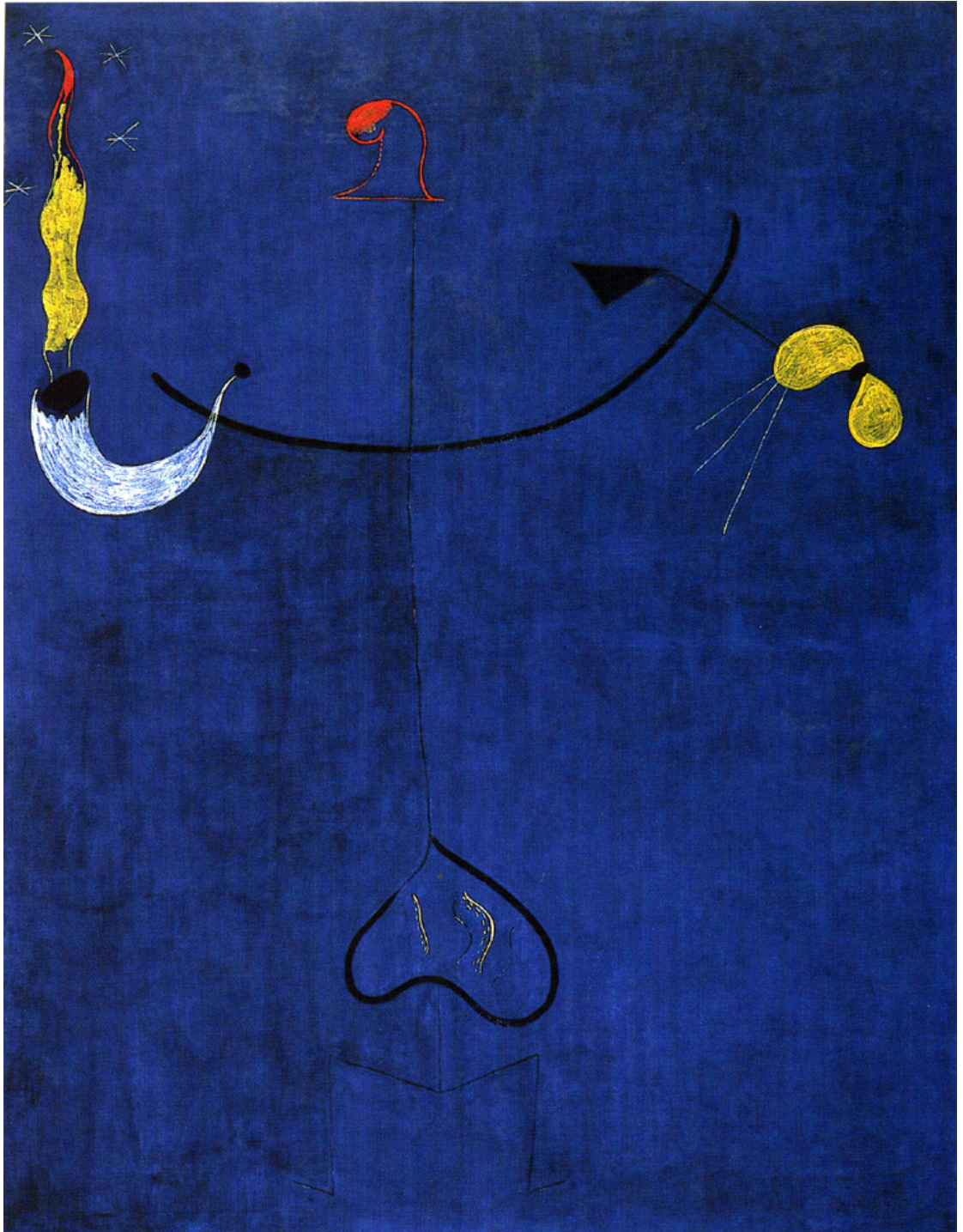

Foto 13

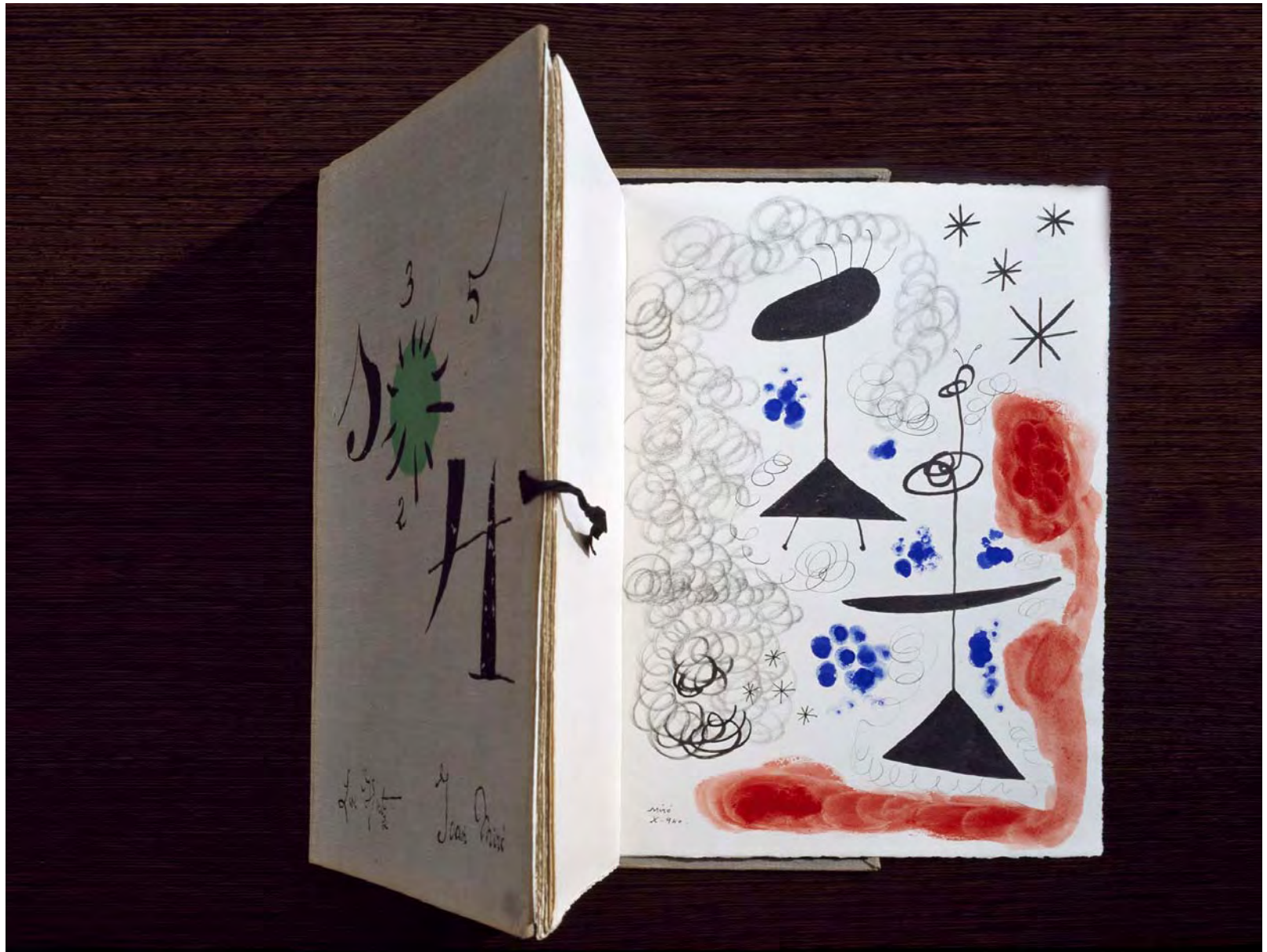

Foto 13b

A GRETA

L'ARBRE DES VOYAGEURS

A PERTE DE NUAGES

LE FEU DÉFENDU

Miro
10-190

Foto 13c

Foto 16

Foto 17

Peus de foto

Fotos 1 i 2

Fotografies de la biblioteca de Miró a Palma

Foto: Joaquim Gomis, Arxiu Gomis

Foto 3

- 1 **Les fleurs du mal**
Charles Baudelaire
- 2 **Conversations de Goethe**
Eckermann
- 3 **Poèmes et dessins de la fille née sans mère**
Francis Picabia
- 4 **Cubisme et tradition**
Léon Rosenberg
- 5 **Poésies**
Stéphane Mallarmé
- 6 **L'avar**
Molière
- 7 **Vida Nova**
Dant Allighieri
- 8 **Le mamelles de Tiresias**
Guillaume Apollinaire
- 9 **La pintura francesa moderna fins al cubisme**
Joan Sacs
- 10 **Cubistes, futuristes, Passéistes**
Gustave Coquiot

Foto 4

- 1 Reproducció del quadre "**Nord-Sud**", de Joan Miró, on apareix la revista del mateix títol, de Reverdy i el llibre "**Conversations de Goethe**", de Eckermann
- 2 **Conversations de Goethe**, d'Eckermann
Pàgina 35, amb un paràgraf marcat per Miró

Foto 5

- 1 Reproducció del quadre "**Cavall, pipa i flor vermella**", de Joan Miró on apareix reproduïda una de les pàgines del llibre "**Le cocq et l'arlequin**", de Jean Cocteau amb un dibuix de Picasso
- 2 **Le cocq et l'arlequin**, de Jean Cocteau
Pàgina 25

Foto 6

Joan Miró
Peinture (L'Addition), 1925

Foto 6b

- 1 Reproducció de "**Paper collage**" (1929), de Joan Miró
- 2 **La peinture au défi**
Louis Aragon
Dedicatòria: Dedicatòria: "*à Joan Miró / beau comme le goudron, pour qu'il invente / de plus en plus des machines à / faire râler le monde, son / ami*"

Foto 7

- 1 **Quadern FJM 608a, Joan Miró**
Referències bibliogràfiques:
St. Pol-Roux
Anthologie Litt. Française
Roussel
Daudet
Fargue
Gaspard de la Nuit
Métiers Dimin – Bosschern
Champs Magnétiques
Picasso
Apolinaire – Cubisme
- 2 **Les reposoirs de la procession**
Saint-Pol-Roux
- 3 **L'étoile au front**
Raymond Roussel
- 4 **Picasso**
Jean Cocteau
- 5 **Les champs magnétiques**
André Breton i Philippe Soupault

- 6 **Garpard de la Nuit**
Aloysius Bertrand
- 7 **Poèmes**
Léon-Paul Fargue

Foto 8

- 1 **Quadern FJM 1463b, Joan Miró**
Referències bibliogràfiques:
<"Le serpent à plumes">¹
<D.H. Lawrence (Staoock éd.)>
<"Alice au pays des merveilles">
"Traversée du miroir" (éd. Denoël et Stede)
Lewis Carol
"Les Mille et une nuits"
"L'enfant"
Dr. Victor Pauchet (Olives éd.)
<"Histoire du Dadaïsme">
<per Ribemont Dessaignes>
<deux volumes de la N.R.F. parus je crois en Ma Juin>
<"La femme visible" Salvador Dalí>
et les éditions surréalistes chez Corti
Thomas Hardy
Tot Freud
"En Rade"
<"Là Bas">
Huysmans
Villon
Rabelais
Alphonse Rabbe
<poemes del promés Sánchez - Juan>
- 2 **Là-Bas**
J.-K. Huysmans
- 3 **Le Rêve et ses interpretations**
Sigmund Freud
- 4 **Le serpent a plumes**
D. H. Lawrence
- 5 **La femme visible**
Salvador Dalí
- 6 **Alice au pays des merveilles**
Lewis Carroll

¹ Els llibres entre < ... > [= a ratllats], són, en la seva majoria, llibres que Miró té a la seva biblioteca.

Foto 9

- 1 **Quadern FJM 1461, Joan Miró**
Referències bibliogràfiques. 1930:
Éte 1930
La Bible
Ulysses
Sade
Shakespeare
Wallace
Cervantes
Goethe
Pascal
- 2 **Œuvres Complètes**
William Shakespeare
- 3 **Ulysse**
James Joyce
- 4 **FJM 1462.**
Referències bibliogràfiques:
retall de diari amb ref. Bibliogràfiques sobre la col·lecció “Els nostres clàssics” de l’Editorial Barcino
- 5 **Essai de critique indirecte**
Jean Cocteau
- 6 **L’amour et la mémoire**
Salvador Dalí
- 7 **Le grand jeu**
Benjamin Péret

Foto 10

- 1 **FJM 1324**
“Dafnis i Cloe” (c. 1934), dibuix de Joan Miró
- 3 **Faust et le second Faust**
Goethe

Foto 11

- 1 **FJM 1353**
“La Tempesta” (c. 1934), dibuix de Joan Miró

3 **Les reposoirs de la procession**
Saint-Pol-Roux

Foto 12

FJM 1409, Joan Miró

Referències bibliogràfiques:

[Retall diari]: Doble agonía de Becquer (...)

FJM 1410a, Joan Miró

Referències bibliogràfiques:

Sonets de Petrarca

Garcilaso de la Vega

Edgar Poè "Eureka, la genèse d'un poème, Le corbeau" (trad. Baudelaire) L. Conard éd.)

"L'Art en mésopotamie" (Cahiers d'art)

"Le Planisme" Charles Sirato (ed. La nouvelle Réalité, 84, Bld. Montparnasse)

Shelley

Lope de Vega: La Dorotea; Fuenteovejuna; Peribáñez

Spencer

Garcilaso

Moratín

Espronceda

Foto 13

Joan Miró

Paysan catalan à la guitare, 1925

Foto 13b

Joan Miró

Il·lustració a "Il était une petite pie", de Lise Hirtz

Foto 13c

Joan Miró

Il·lustració a "L'arbre des voyageurs", de Tristan Tzara

Foto 14

1 **Le soleil des eaux**
Pierre Boulez

Dedicatòria: *“à mon cher ami Joan Miro / que l'épée du / soleil aime / et connaît par coeur”*

2 **Les malheurs des immortels**

Max Ernst

Dedicatòria: *“à mon ami Joan Miro / dit la menace des insectes / très amicalement”*

3 **Poésie ininterrompue**

Paul Eluard

Dedicatòria: *“à Joan Miró / au poète le plus peintre / au peintre le plus poète, / avec toute mon affection,”*

4 **L'Antitête**

Tristan Tzara

Dedicatòria: *“à Juan Miró / avec la vieille amitié / de”*

5 **Nadja**

André Breton

Dedicatòria: *“A Joan Miró / dans le domaine des fantômes / à l'homme des inventions / l'homme des rencontres”*

6 **La peinture au défi**

Louis Aragon

Dedicatòria: *“à Joan Miró / beau comme le goudron, pour qu'il invente / de plus en plus des machines à / faire râler le monde, son / ami”*

Foto 15

Anthologie de l'humour noir

André Breton

A la pàgina 104 es pot veure un esbós de Miró de la litografia que va fer servir per a il·lustrar el llibre i que apareix a la dreta de la imatge.

Fotos 16 i 17

Fotografies de la Biblioteca personal de Joan Miró a la Fundació Joan Miró

Fotografia: Jaume Blassi